

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- ontwerp besluit van de Vlaamse Regering betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer
- definitieve goedkeuring

Samenvatting

Door middel van het voorliggende besluit wordt er uitvoering gegeven aan het decreet van 29 maart 2019 betreffende het individueel bezoldigd personenvervoer.

In dit besluit wordt de procedure uitgewerkt voor de aanvraag door de exploitant van de vergunning bij de gemeente. Het besluit bevat ook een nieuwe regeling voor de aanvraag en afgifte van een bestuurderspas.

Het besluit bevat ook de procedures voor stopzetting, intrekking of schorsing van de vergunning of de bestuurderspas en de redenen die aanleiding kunnen geven tot een schorsing of een intrekking.

Het besluit bevat de exploitatievoorwaarden die verschillen afhankelijk van de vraag of het gaat om een straattaxi, een standplaatstaxi, ceremonieel vervoer of een OV-taxi.

De rol van de gegevensbank wordt verder uitgewerkt in het besluit als een instrument om de vergunningen te verlenen, maar ook als controle-instrument.

Om de handhaving te bevorderen bevat de bijlage bij het besluit een lijst van inbreuken en de daaraan gekoppelde onmiddellijk te innen som.

Het besluit legt ook de nadere werking van het klachtenorgaan vast.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Dit dossier heeft betrekking op het beleidsveld gemeenschappelijk vervoer, namelijk op het taxivervoer en het verhuren van auto's met chauffeur, vermeld in artikel 6, §1, X, 8°, van de bijzondere wet, met inbegrip van het prijsbeleid.

Dit besluit geeft uitvoering aan het decreet van 29 maart 2019 betreffende het individueel bezoldigd personenvervoer en het legt de krachtlijnen vast voor dergelijk vervoer in het Vlaamse Gewest. De toepassing en de inwerkingtreding gebeurt door middel van voorliggend uitvoeringsbesluit.

Dit besluit betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer, concretiseert verder de vooropgestelde beleidsdoelstellingen, namelijk:

- de taxi als een meer aantrekkelijk en toegankelijk vervoersmiddel op de kaart zetten, zonder daarbij elementen zoals kwaliteit, veiligheid, betaalbaarheid en socio-economische impact uit het oog te verliezen;
- naar een nieuw evenwicht gaan waarbij zowel de huidige taxisector als nieuwe vervoersconcepten kansen krijgen binnen eenzelfde wettelijk kader;
- een streven naar een hoger taxigebruk of gedeeld wagengebruik strookt ook met een streven naar een meer duurzame mobiliteit.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het ontwerp van besluit werd een eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 26 april 2019 (VR 2019 2604 dOC. 0616/1ter) waarbij de minister gelast werd om het advies in te winnen van de MORA en de VTC.

De MORA verstrekke haar advies op 24 mei 2019:

https://www.mobiliteitsraad.be/sites/default/files/documenten/MORA_ADV_20190529_ontwerpBVR_exploitatievoorwaarden_IBP.pdf

De VTC verstrekke zijn advies op 3 juli 2019:

https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_A-W_2019_17_advies.pdf

Op 19 juli 2019 volgde een tweede principiële goedkeuring na verwerking van het advies van de MORA en de VTC (VR 2019 1907 DOC.1055/1BIS) waarbij er werd toegelicht in welke mate er gevolg werd gegeven aan de betrokken adviezen.

Op 24 juli 2019 diende de Vlaamse minister, bevoegd voor Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Buitenlands Beleid, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn een adviesvraag in bij de Raad van State. Het advies nr. 66.477/1 werd gegeven op 3 september 2019 (zie bijlage).

Met betrekking tot de rechtsgronden, stelt de Raad van State enkele foute verwijzingen vast in de aangeleverde rechtsgrondentabel, en geeft nog enkele aanvullingen. Deze zijn overgenomen in de aanhef van het besluit.

In randnummer 4.4 wordt opgemerkt dat artikel 19 en de bijhorende bijlage 6 met betrekking tot de machtigingskaart voor standplaatstaxi's, niet kan opgenomen worden in dit besluit omdat het

decreet bepaalt dat de gemeente zelf de wijze van afgifte, de vorm en de voorwaarden van de machtigingen vastlegt in een gemeentelijk reglement.

Dit artikel werd toegevoegd na het advies van de MORa, maar gelet op deze opmerking van de Raad van State wordt zowel het artikel als de bijlage daarom opnieuw geschrapt.

Wat betreft de mogelijkheid die in artikel 58 was opgenomen om voertuigen en garages te doorzoeken, merkt de Raad in randnummer 4.9 op dat dat verder gaat dan wat er in artikel 34, §2 van het decreet is bepaald. Het eerste lid bij artikel 58 werd daarom geschrapt.

De Raad van State merkt in randnummer 5. op dat er niet voldaan is aan een essentiële vormvereiste, namelijk het advies inwinnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit over dit ontwerp van uitvoeringsbesluit. Volgens de Raad van State voorziet artikel 36, lid 4, van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG), gelezen in samenhang met artikel 57, lid 1, c), en overweging 96 ervan, in een verplichting om de toezichthoudende autoriteit, bedoeld in de wet van 3 december 2017 'tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit', te raadplegen bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

Inmiddels werd bij artikel 10/1 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens opgericht. De Vlaamse toezichtcommissie (VTC) is een autonome dienst met rechtspersoonlijkheid en is als toezichthoudende autoriteit voor de verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de AVG door de instanties. Ingevolge artikel 51, lid 1, van de AVG kan immers elke lidstaat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties, verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, oprichten.

Sinds de bekendmaking van de aanstelling van de leden van de VTC door de Vlaamse Regering in het Belgisch Staatsblad van 29 maart 2019, is de VTC ingevolge artikel 10/4, §1, van voornoemd decreet bevoegd om hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering adviezen te verstrekken omtrent elke aangelegenheid met betrekking tot de verwerkingen van persoonsgegevens. Er moet aldus worden vastgesteld dat er in dit geval een advies is waarbij het ontwerp is getoetst aan de AVG.

De voorgestelde correcties uit randnummers 6, 7, 9, 10, 11 en 14 zijn overgenomen, rekening houdend met de noodzakelijke henummering van artikelen en bijlagen omwille van het schrappen van artikel 19 en bijlage 6.

In artikel 43 (nu artikel 42) werd de gevraagde verwijzing (randnummer 12) naar het KB meetinstrumenten toegevoegd.

De Raad van State merkt ook op in randnummer 13 dat de ontworpen delegaties aan de minister om "de nadere regels [te bepalen] voor de werking van de gegevensbank" en om "de passende waarborgen [te bepalen] voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen" of om te bepalen wie tot welke gegevens toegang heeft, in artikel 55 van het ontwerpbesluit, geen regels van bijkomstige aard of van beperkt belang zijn.

Deze opmerkingen kunnen worden gevolgd.

De delegatie aan de minister in het tweede lid van paragraaf 2 van artikel 55 (nu artikel 54) is geschrapt. De nadere regels voor de werking van de gegevensbank zijn van technische aard en behoeven geen ministerieel besluit. De passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen zijn ook op voldoende wijze reeds bepaald in het decreet en het uitvoeringsbesluit, samen gelezen met verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april

2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

De functionaris voor gegevensbescherming van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken zal conform de algemene verordening gegevensbescherming en het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 betreffende de functionarissen voor gegevensbescherming, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer, er op toezien dat in de werking van de gegevensbank de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen zullen worden gegarandeerd.

Wat betreft de delegatie gegeven aan de minister in artikel 55, §3 (nu artikel 54, §3) is dit ook geschrapt en vervangen zodat nu concreet reeds in het uitvoeringsbesluit bepaald wordt tot welke gegevens de gemeenten, de exploitanten, de politie en de overheidsdiensten die belast zijn met het administratieve beheer of de controle van de diensten voor individueel bezoldigd personenvervoer, toegang hebben. Zoals bepaald in het decreet van 29 maart 2019 betreffende het individueel bezoldigd personenvervoer, hebben zij slechts toegang tot die gegevens die strikt noodzakelijk zijn voor de toepassing van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

De Raad van State doet ook enkele aanbevelingen inzake nuttige aanvullingen bij het decreet van 29 maart 2019:

- er wordt best zo spoedig mogelijk een explicietere rechtsgrond met betrekking tot de vrijwillige stopzetting gecreëerd (randnummer 4.2).
- doorzoeking van voertuigen en garages kan slechts worden aangenomen op basis van een uitdrukkelijke en ondubbelzinnige decretale basis die vooralsnog ontbreekt (randnummer 4.9).

2. INHOUD

ALGEMENE TOELICHTING

Waar de exploitatievoorwaarden vandaag eerder summier zijn beschreven in het besluit van de Vlaamse Regering van 18 juli 2003 betreffende de taxidiensten en de diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder (Taxi-en VVB-Besluit) en daardoor vaak noodgedwongen verankerd worden in gemeentelijke reglementen, wordt met een meer concrete uitwerking in een Vlaams kader de uniformiteit over heel Vlaanderen beter bewaakt. Teneinde overdreven regellast evenwel te vermijden, werd ervoor gekozen om in dit besluit een aantal minimumregels voorop te stellen, zonder dat de noodzaak tot een veilige en transparante dienstverlening uit het oog wordt verloren.

De verschillende betrokken belanghebbenden werden geconsulteerd en hun suggesties en bekommernissen werden in de mate van het mogelijke meegenomen, opdat dit besluit een zo breed mogelijk draagvlak zou hebben. De huidige taxi-en VVB-exploitanten (waarbij VVB staat voor verhuur van voertuigen met bestuurder) wordt het perspectief geboden dat ze ook in de toekomst hun dienstverlening kunnen verderzetten, waarbij zij evenwel worden gestimuleerd om een meer innovatieve bedrijfsvoering na te streven. De nieuwe vervoersconcepten inzake het bezoldigd personenvervoer kunnen zich daarnaast inschakelen in hetzelfde regelgevende kader. Om tegemoet te komen aan de bezorgdheden van de gemeenten en de vakorganisaties, wordt tot slot het kader inzake controle en handhaving verduidelijkt en uitgebreid via onmiddellijke inning.

De bekommernissen en aandachtspunten uit de adviezen van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (kortweg: MORA) dd.25 mei 2018, van de Raad van State dd. 26 oktober 2018 (advies 63.920/1/V) en van de Gegevensbeschermingsautoriteit dd.19 december 2018 (advies nr. 160/2018) over het voorontwerp van decreet individueel bezoldigd personenvervoer, worden ook verder meegenomen in dit voorliggende voorontwerp van besluit.

In navolging van het advies van de MORA en als bijkomende overgangsmaatregel wordt de duurtijd om te voldoen aan de taalvoorwaarden van één op twee jaar gebracht zoals voorzien in artikel 11, 2° en artikel 26, 3°. In navolging hiervan dient deze wijziging ook doorgevoerd worden in de schorsings- en intrekkingbepalingen in artikel 17, 6° en artikel 27, 5°.

In voorliggend besluit, wordt vooreerst praktische uitwerking gegeven aan de procedure voor de aanvraag door de exploitant van de vergunning bij de gemeente. Het besluit bevat ook een nieuwe regeling voor de aanvraag en afgifte van een bestuurderspas.

Hoewel er in het decreet van 29 maart 2019 betreffende het individueel bezoldigd personenvervoer een onderscheid wordt gemaakt tussen verschillende categorieën van diensten, al naargelang de wijze van terbeschikkingstelling van het voertuig, wordt deze wijze niet vermeld op de vergunning. Zolang wordt voldaan aan de exploitatievoorwaarden voor de desbetreffende categorie, kan de exploitant met één en dezelfde vergunning het voertuig dus inzetten als straattaxi, standplaatstaxi, ceremonieel vervoer of OV-taxi. Dit biedt een maximale flexibiliteit aan de exploitant, aangezien er geen nieuwe vergunning moet worden aangevraagd telkens als de exploitant zou beslissen om het voertuig op een welbepaalde manier ter beschikking te stellen aan het publiek.

In het besluit worden tevens de procedures opgenomen voor stopzetting, intrekking of schorsing van de vergunning en de bestuurderspas door de gemeente. Ook de redenen die aan de grondslag liggen van een mogelijke intrekking of schorsing worden bepaald in voorliggend besluit.

De beroepsprocedure voor weigeringsbeslissingen of beslissingen tot intrekking en schorsing wordt in het besluit nader uitgewerkt. De Vlaamse Regering duidt tevens de beroepsinstantie aan, zijnde het departement Mobiliteit en Openbare Werken. Voorheen was de provinciegouverneur bevoegd. Omwille van de geldigheid van de vergunning over het hele grondgebied van het Vlaamse Gewest, is het evenwel aangewezen om de beroepsprocedure naar het Vlaamse niveau te tillen met het oog op consistentie. Dergelijke gecentraliseerde aanpak bevordert de gelijkheid en de rechtszekerheid.

Ook de exploitatievoorwaarden worden uitgewerkt in het besluit. Deze verschillen per categorie – namelijk straattaxi, standplaatstaxi, ceremonieel vervoer en OV-taxi – en staan hierbij in verhouding tot de doelstellingen van de regulering (kwaliteit, betaalbaarheid, veiligheid). De voorwaarden hebben betrekking op de exploitant, de bestuurder, het voertuig, de dienst en de ritten en de dienstverlening tegenover de klanten en de vervoerde personen. Met de regionalisering van de vestigingsvoorwaarden in navolging van de zesde staatshervorming, beschikt het Vlaamse Gewest over een extra hefboom om een kwaliteitsvolle dienstverlening door de bestuurder van het voertuig naar de klant of de vervoerde persoon te garanderen.

Inzake emissienormen werd een initieel voorstel uitgewerkt door het Departement Omgeving – Afdeling Energie, Klimaat en Groene Economie, dat vervolgens zorgvuldig werd afgestemd met de sector. Tot nu toe werden geen milieucriteria voor taxi's of VVB's opgenomen in de Vlaamse regelgeving (wel een maximale voertuigleeftijd). De nieuwe regelgeving biedt dan ook opportuniteiten om de vloot te vergroenen. Taxi's beschikken namelijk over een grote zichtbaarheid in het straatbeeld en hebben een groot bereik door de vele en wisselende klanten. Bovendien leggen de voertuigen veel kilometers af, waarvan veel in en rond stedelijke gebieden. Ze vervullen dan ook een publieke voorbeeldfunctie. Door in te zetten op een groene taxivloot komen veel mensen in aanraking met zero-emissievervoer. Taxichauffeurs kunnen zo ambassadeurs worden voor milieuvriendelijke voertuigen.

De regulering garandeert een grotere transparantie van de tarieven. Voor de klant is het bijvoorbeeld belangrijk om vóór aanvang van de rit een indicatie te hebben van het te verwachten eindbedrag.

Het belang van technologie-neutraliteit en de toegang tot de markt van nieuwe spelers, wordt vertaald in de bepalingen inzake de vereiste apparatuur of de vorm van de te verschaffen gegevens. Alternatieven voor de “klassieke” taxameter dienen van een evenwaardig niveau te zijn, met het oog op een correcte dienstverlening, een beveiligde registratie van gegevens en een efficiënte controle en handhaving. Controle en handhaving zijn immers cruciaal om inbreuken op de regelgeving te voorkomen en te bestraffen. De rol van de gegevensbank wordt daarom verder uitgewerkt in het besluit.

Om de handhaving te bevorderen, bevat de bijlage bij dit besluit een lijst van inbreuken op de bepalingen van het decreet of het besluit en de daaraan gekoppelde onmiddellijk te innen som.

Tot slot legt het besluit tevens de nadere werking van het klachtenorgaan vast.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Zie 2019 2604 DOC.0616/1TER.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Zie 2019 2604 DOC.0616/1TER.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Zie 2019 2604 DOC.0616/1TER.

4. VERDER TRAJECT

Door middel van één of meerdere ministeriële besluiten moet er nog uitvoering worden gegeven aan:

- artikel 32, §3, tweede lid: ‘De minister bepaalt de wijze waarop de gegevens worden beveiligd en bewaard en kan aanvullende bepalingen opleggen.’ met betrekking tot de gegevens die de apparatuur moet genereren als het voertuig in dienst is en tot de gegevens die door de tussenpersonen worden verwerkt.

- artikel 55, tweede lid: 'De minister bepaalt de invulling en de praktische regeling.' met betrekking tot de jaarlijkse mobiliteits- en statistische gegevens die de tussenpersonen en de sector van het individueel bezoldigd personenvervoer moeten bezorgen;
- artikel 59 'In geval van de onmiddellijke inning, vermeld in artikel 58, wordt gebruikgemaakt van genummerde formulieren, die samengevoegd zijn in genummerde boekjes en die overeenstemmen met het model dat de minister vaststelt.'

Aangezien het decreet ten laatste in werking moet treden op 1 januari 2020 en artikel 64 van voorliggend besluit stelt dat het decreet en het besluit in werking treden op 1 januari 2020, moet het ministerieel besluit ook tegen dan in werking treden.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de exploitatievoorwaarden voor het individueel bezoldigd personenvervoer;
- 2° te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering in extenso te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS

Bijlagen:

- het goed te keuren besluit van de Vlaamse Regering met inbegrip van 10 bijlagen;
- het advies van de Raad van State (nr. 66.477/1/V) van 3 september 2019.